

A vizsga részei:

Írásbeli vizsga:

- a tanuló feladatlapot tölt ki, melyen az alábbi feladattípusok szerepelnek
 - ✓ fogalmak értelmezése
 - ✓ topográfia, vaktérkép
 - ✓ személyek
 - ✓ évszámok, időszak
 - ✓ forráselemzés
 - ✓ ábra-, diagramértelmezés
- a tanuló fogalmazást ír 1 oldalnyi terjedelemben a tanult témák valamelyikéről kulcsszavak felhasználásával
- megjegyzés: a 2. féléves anyagnál a feladatlap csak a következőket tartalmazza:
 - ✓ fogalmak értelmezése
 - ✓ forráselemzés
 - ✓ ábra-, diagramértelmezés

A vizsga időtartama:

- feladatlap: 45 perc
- fogalmazás írása: 25 perc

Segédeszköz:

- az íróeszköztől a tanuló gondoskodik (kék toll)
- az iskola bélyegzőjével ellátott feladatlapot az iskola biztosítja
- az iskola bélyegzőjével ellátott jegyzetlapot az intézmény biztosítja
- a szükséges szemelvényt, forrást, térképet tartalmazó kiadványt az iskola biztosítja

Értékelés: a tanuló a feladatlapra érdemjegyet kap (0-30% =1, 31-50%=2, 51-75%=3, 76-90%=4, 91-100%=5), a fogalmazásra szintén érdemjegyet kap

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják. Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét méríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját. Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen.

1. félévi követelmények:

Fogalmak: hidegháború, vasfüggöny, jóléti állam, piacgazdaság, szuperhatalom, népbíróóságok, államosítás, internálás, pártállam, ÁVH, kitelepítések, tervgazdaság, kollektivizálás, szövetkezet, tömegpropaganda, beat-korszak, olajárrobbanás, atomkatasztrófa, mamutcégek, nemzetközi pénzvilág, csúcstechnológia, munkásőrség, konszolidáció, népfelkelés, puha diktatúra, amnesztia, háztáji, pártállam, szamizdat, demokratikus ellenzék, multikulturalizmus, terrorizmus, migráció, , integráció, euró, internet, tömegkommunikáció,

privatizáció, rendszerváltás/rendszerváltozás, pluralizmus, demokratikus intézményrendszer, jogállam, állam, politikai rendszer, államforma, királyság, köztársaság, hatalom, intézmény, szervezet, kormányzás, demokrácia, diktatúra, szélsőséges pártok és mozgalmak, államszervezet, hatalommegosztás, társadalom, norma, szabály, jog, kötelesség, munka, gazdaság, piac, pénz, termelés, fogyasztás, család, szükséglet, munka, tulajdon, jövedelem, média, tömegkommunikáció, médiahasználat, funkció, médiaszöveg, nyilvánosság, közszolgálati média, kereskedelmi média, közösségi média, hír, kommentár, hírérték, hírverseny, pártatlanság, hírportál, közösségi oldal

Személyek: Truman, Marshall, Hruscsov, Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Nagy Ferenc, Kovács Béla, Mindszenty József, Nagy Imre, Kádár János, Brezsnyev, Kennedy, Reagan, Gorbacsov, II. János Pál, Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor, Mádl Ferenc,

Topográfia: Szovjetunió, NSZK, NDK, Kína, Észak- és Dél-Korea, Észak- és Dél-Vietnam, Kuba, Közel-Kelet, Debrecen, Recsk, Hortobágy, Ukrajna, Észtország, Lettország, Litvánia, Csehország, Szlovákia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Németország, Prága, Csernobil, Salgótarján, Szászhalombatta, Bős-Nagymaros, Monor, Lakitelek, az EU tagállamai, Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Várvidék (Burgenland),

Évszámok: 1946 (a fultoni beszéd), 1947 (a párizsi békék), 1949 (a NATO, az NDK és az NSZK megalakulása), 1953 (Sztálin halála), 1955 (a Varsói Szerződés), 1961 (Jurij Gagarin űrrepülése, a berlini fal felhúzása), 1945. november (választások Magyarországon), 1946 (a második köztársaság és az új forint), 1947 (a kékcédulás választások, a párizsi béke), 1956. október 23. (forradalom kitörése), 1956. november 4. (a forradalom leverésének kezdete), 1962 (a kubai rakétaválság), 1968 (a „prágai tavasz”, nyugati diáklázadások), 1989 (a berlini fal lebontása), 1991 (a Varsói Szerződés és a KGST felszámolása, a Szovjetunió felbomlása), 1991-1999 (a délszláv háború), 1991-2004 (Jugoszlávia felbomlása), 1993 (Csehszlovákia szétválása, Csehország és Szlovákia létrejötte), 1999 (Jugoszlávia NATO bombázása), 1958 (Nagy Imre és vádlott társai kivégzése), 1968 (az új gazdasági mechanizmus), 1985 (monori találkozó), 1987 (a lakiteleki találkozó), 1989 (Nagy Imre és mártírtársainak újratemetése, a harmadik köztársaságkikiáltása), 1992 (a maastrichti szerződés aláírása), 1995 (a schengeni egyezmény életbe lépése), 2002 (az euró bevezetése), 2001. szeptember 11. (terrortámadások az Egyesült Államokban), 1990 (szabad, többpárti választások Magyarországon), 1991 (a szovjet csapatok távozása hazánkból), 1999 (csatlakozás a NATO-hoz), 2004 (Magyarország EU-tag lett)

2. félévi követelmények:

Fogalmak: társadalom, norma, szabály, jog, kötelesség, szokás, hagyomány, illem, erkölcs, alapvető emberi jog, gyermeki jog, hivatal, egyenlőség, társadalmi különbség, társadalmi

egyenlőtlenség, állam, politikai rendszer, államforma, királyság, köztársaság, hatalom, intézmény, szervezet, kormányzás, demokrácia, diktatúra, államszervezet, hatalommegosztás, hatalmi ág, érdekképviselő, állampolgári jogok, állampolgári kötelességek, közjó, politikai intézmény, média, közélet, nyilvánosság, munka, gazdaság, piac, pénz, termelés, fogyasztás, piacgazdaság, háztartás, vállalat, belföld, külföld, pénzügyi közvetítő, bankjegy, pénzhelyettesítő, költségvetés, bevétel, kiadás, egyenleg, megtakarítás, betét, hitelfelvétel, kamat, árfolyam, infláció, család, szükséglet, munka, tulajdon, jövedelem, háztartás, költségvetés, bevétel, kiadás, társadalmi juttatás, tulajdonból származó jövedelem, örökség, nyereség, vagyon, létszükségleti kiadás, nem létszükségleti kiadás, beruházás, egyenleg, megtakarítás, befektetés, hitel, kamat, bank, bankszámla, bankkártya, banki művelet, lakossági folyószámla, média, tömegkommunikáció, médiahasználat, funkció, médiaszöveg, nyilvánosság, közszolgálati média, kereskedelmi média, közösségi média, hír, kommentár, hírérték, hírverseny, pártatlanság, hírportál, közösségi oldal

Szóbeli vizsga:

Egy tanult téma bemutatása (tanári választás)

- tanári irányítással
- a témához kapcsolódó fogalmak, nevek, helyek és évszámok felhasználásával

A vizsga időtartama: 20 perc

Segédeszköz:

- íróeszközzel a tanuló gondoskodik
- az iskola bélyegzőjével ellátott jegyzetlapot az intézmény biztosítja
- a szükséges szemelvényt, forrást, térképet tartalmazó kiadványt az iskola biztosítja

Értékelése: a tanuló érdemjegyet kap

1. félévi követelmények:

A kétpólusú világ kialakulása

Az 1947-es párizsi békeszerződések. A két világrend

A kettéosztott Európa. A NATO és a Varsói Szerződés születése

Válságócok és fegyveres konfliktusok a hidegháború korában (arab-izraeli és vietnami háborúk)

Magyarország 1945–1948 között

Kommunista diktatúra: Rákosi, a diktátor

A személyes szabadság korlátozása, a mindennapi élet az ötvenes években

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc

A gazdaság két útja: piacgazdaság és tervgazdaság

Az életmód változása, a populáris kultúra kialakulása és terjedése a világban

Tudományos és technikai forradalom

Fegyverkezési verseny és űrprogram

A nyugati integráció. Az enyhülés kezdetei

Az európai szovjet típusú rendszer összeomlása. A rendszerváltó Közép-Kelet-Európa

Németország egyesülése. A Szovjetunió és Jugoszlávia felbomlása

Az 1956 utáni kádári diktatúra, a megtorlás időszaka

A kádári konszolidáció. Élet a „legvidámabb barakkban”

A pártállam csődje. A rendszer megváltoztatása kezdetei

Az Európai Unió létrejötte és működése

A közelmúlt és napjaink háborúi, válságoccai (Közel-Kelet, Afganisztán, Irak, Irán)

A globális világ sajátosságai, a globalizáció előnyei és hátrányai

A demokratikus jogállam megteremtése

Magyarország csatlakozása a NATO-hoz és az Európai Unióhoz
A gazdasági élet és a jogi intézményrendszer a mai Magyarországon
A magyarországi nemzetiségek és etnikai kisebbségek
A cigány (roma) népesség helyzete
A határon túli magyarság sorsa a rendszerváltozást követően

2. félévi követelmények (év végi vizsga esetén + 1. félév)

Szokás, hagyomány, illem, erkölcs
A jogi szabályozás sajátosságai
Jogok és kötelességek
Az alapvető emberi jogok
A gyermekek jogai, diákjogok
Egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban
Tapasztalatszerzés: valamilyen hivatalos ügy elintézésében
Államformák (királyság, köztársaság)
Politikai rendszerek (demokrácia, diktatúra)
A demokratikus állam működésének alapelvei (hatalommegosztás, hatalomgyakorlás és társadalmi kontroll)
Állampolgári jogok és kötelességek
Magyarország politikai intézményei (államszervezet és társadalmi érdekképviselők)
A média, mint hatalmi ág
A nyilvánosság szerepe a közéletben
Tapasztalatszerzés: részvétel a diákönkormányzat munkájában
A gazdaság legfontosabb szereplői, és kapcsolatuk a piacgazdaságban (háztartások, vállalatok, állam, külföld, piac, pénzügyi közvetítők)
A pénz funkciói és formái (érme, bankjegy, pénzhelyettesítők, bankkártyák). Az infláció
Pénzügyintézetek és tevékenységük (betétgyűjtés, hitelezés, kamat, tőke, árfolyam)
Egy diák lehetséges gazdasági szerepei (munka, fogyasztás, gazdálkodás a zsebpénzzel)
Tapasztalatszerzés: internetes tájékozódás árfolyamokról és befektetési lehetőségekről
Családi bevételek: munkával szerzett jövedelmek, nem munkával szerzett jövedelmek (társadalmi juttatások, tulajdonból származó jövedelmek, örökség, nyereség, vagyon)
Családi kiadások: létszükségleti kiadások (élelem, ruházkodás, lakás, közüzemi szolgáltatások), egyéb kiadások (oktatási-kulturális, szabadidős és rekreációs kiadások)
Takarékosság a háztartások fogyasztásában és vásárlásában (energiahasználat, beruházás, tudatos vásárlás, hulladékkezelés és újrahasznosítás)
Családi pénzügykezelési technikák (megtakarítás és befektetés, hiány és hitel, bankszámlák, bankkártyák és banki műveletek)
Tapasztalatszerzés: látogatás egy pénzügyintézetben, a lakossági folyószámlákhoz kapcsolódó banki tevékenységek megismerése
Médiakörnyezet, a média funkciói, a nyilvánosság
A médiamodellek és intézmények
A média társadalmi szerepe, használata
Reklám és hír a hagyományos és az új médiában